

2024. november-december | 13. évfolyam 11. szám

CSOPAKI Hírek

Csopak Község közéleti havilapja

Tökfesztivál Szovátán

Ismét felragyogtak az
Adventi fények
Csopakon

Mindenszentek
ünnepe

Őszből a télbe

24|11

csopak.hu

Csopak..., ...mert szeretem!

NOVEMBER-DECEMBERI számunkból

Falukarácsony

A CSONKATORONYNÁL

2024. DECEMBER 20. 17:00 ÓRÁTÓL

A CIVIL SZERVEZETEK HÁZI KÉSZÍTÉSŰ
FINOMSÁGOKKAL KEDVESKEDNEK A
RÉSZTVEVŐKNEK

KÉRJÜK, BÖGRÉT HOZZANAK MAGUKKAL!

A PROGRAMVÁLTOZÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

Tisztelt Csopakiak, kedves barátaim!

Ez a dupla szám a Csopaki Hírek utolsó megjelenése 2024-ben.

Az év vége a számvetés ideje szokott lenni. Idén azonban már olyan sokszor megtettük ezt, hiszen ez egy választási év volt, amikor egy egész önkormányzati ciklusról kellett számot adnunk, hogy én ezt most elengedem. Sokszor elmondtuk, mennyit dolgoztunk, hogyan építettük, szépítettük a községet, lezártunk egy időszakot, újrakezdjük a következőt. Talán valamennyien elfáradtunk egy kicsit.

Épp ezért most, advent idején, szeretnék a szép emlékekre koncentrálni. Szamba venni azokat az értékes pillanatokot, amiket együtt töltöttük. Azokat a pillanatokot, amik nem küzdelemmel, tervezéssel, cselekvéssel teltek, hanem amikor egymás örömeért, a kedves pillanatokért voltunk együtt.

Bizonyára minden családban voltak ilyen pillanatok. Egy kellemes séta a Balaton partján, egy fagyizás, egy kirándulás, vasárnapi ebéd. A közös főzések, baráti koccintások és beszélgetések, az együtt töltött idő is a feltöltődés pillanatait jelentik.

Egy közösség vezetőjeként számomra azok a pillanatok fontosak, amikor sikerül olyan helyzetet teremteni, amelyben valaki igazán megérintődik. Például a „Csopak, a parton túl” című kiadványunk szerkesztése és bemutatása során sok ilyen pillanatban volt részünk. Az alkotók lelkesedése és bevonódása szívmelegítő volt. Az augusztusi polgármesteri fogadás késő esti csendes beszélgetései, az adventi fénygyújtás ünnepélyes percei mind

ilyen emlékek. Látogatás az iskolában, ahol elhűltem, hogy milyen lehetőségekkel találkozhatnak a gyerekek, és milyen ügyesen bánnak a modern technikával. A vaddisznó család látogatása a kertemben, a megszépült gyógyszertár sikere, a könyvtár megújulása, a strand virágai.

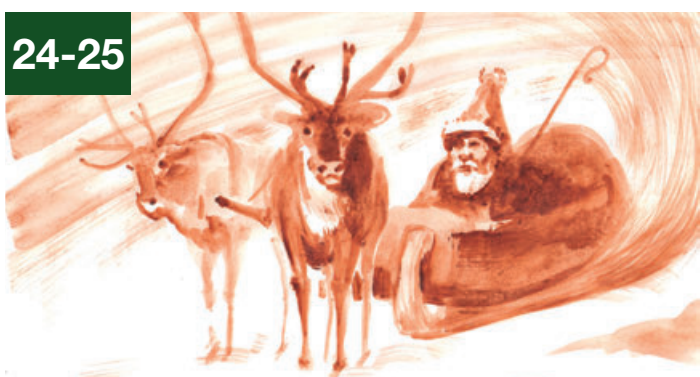
Apró fények az adventi várakozás csendjében. Kívánom, hogy Önök is találják meg a saját „fényhozó” emlékeiket!

*Ambrus Tibor,
polgármester*

Tartalom

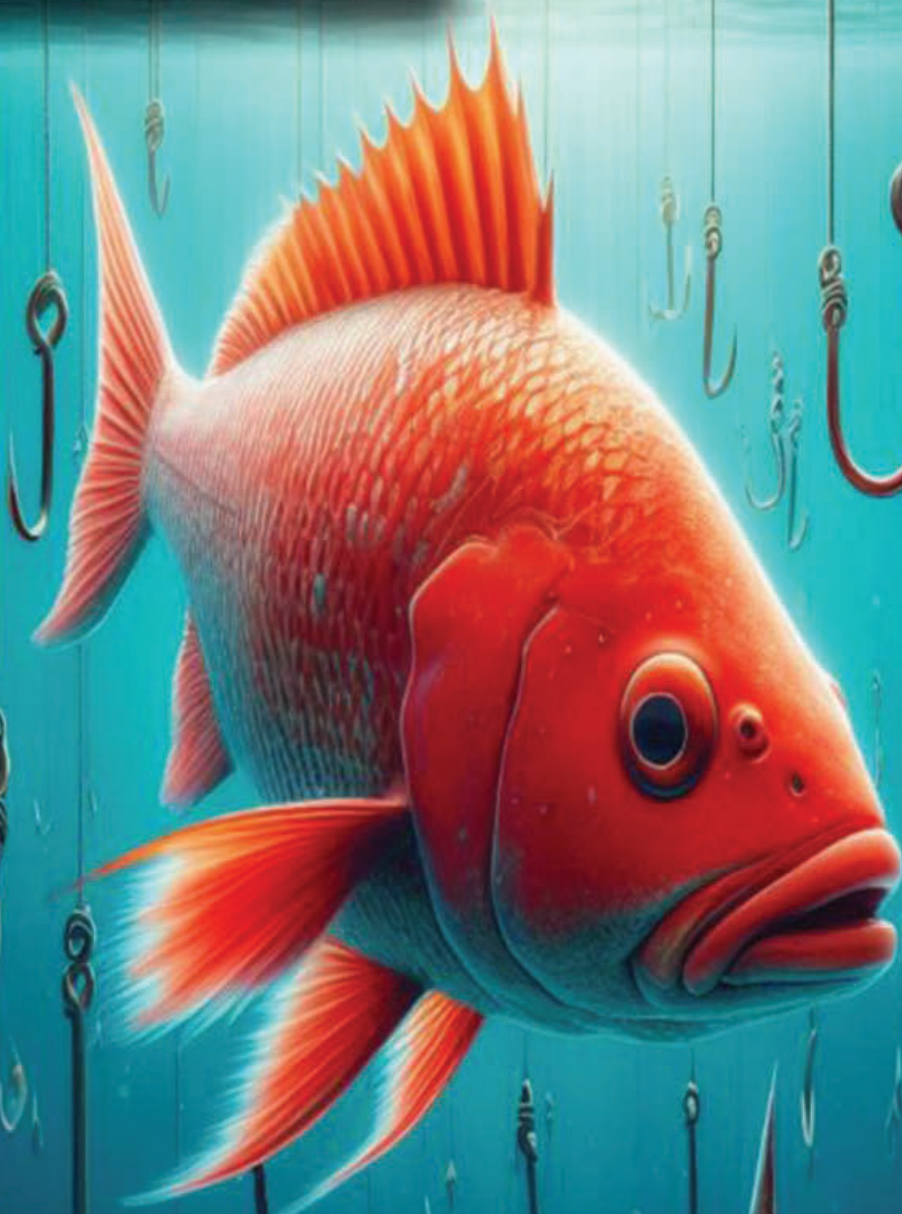
24|11

- 1** Polgármesteri köszöntő
- 4-5** Képviselő-testületi ülésről jelentjük
- 6-7** Köztünk élnek: Lokody Ákosné
- 8-9** Tökfesztivál Szovátán
- 10** Mindenszentek ünnepe
- 11-12** Őszből a télbe
- 12** Madáretetés télen
- 13** Várakozás
- 14** Ismét felragyogtak az Adventi fények Csapakon
- 15** „Az Ige volt az igazi világosság,...”
- 16** Az én Adventem - vers
- 17** Csapaki Polgári Kör
- 18-20** A Csapak Nyugdíjas Klub hírei
- 22-23** Közösen a természet védelméért
- 24-25** Csapaki mesék: Ki lakik az Ördögös kastélyban?
- 26** Szociális tűzifa támogatás
- 27-28** Aktuális híreink

Ne harapj rá a csalíra!

*Bízz magadban és ne egy ismeretlenben a vonal túlsó végén!
Gondolkodj, mielőtt cselekszel!*

*Ne dőlj be a sürgetésnek, soha ne add meg a személyes
és banki adataidat a neten!*

112

Képviselő-testületi ülésről jelentjük

Csopak Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2024. október 30-i ülésén az alábbi ügyekben döntött:

- Felülvizsgálta a Képviselő-testület a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletét. A rendelet mellékletében rögzítette az új bizottság (Pénzügyi, Településfejlesztési és Vagyonellenőrző Bizottság) nevét, feladat- és hatáskörét, illetve a 3. sz. függelékben a tagok névsorát.
Elnök: Simon Attiláné
Tagok: Aradi Anita, Dr. Hodai Zoltán, Ifj. Tislér Géza, Varga József,
Külső Tagok: Blazsovszky Gábor, Bodaki Csaba, Markó Péter Imre, Tombor Balázs.
Pontosította a rendeletben az egyszerű és a minősített többség feltételeit.
- Módosította a helyi önkormányzati képviselők és bizottsági tagok tiszteletdíjáról szóló rendeletét.
- Eleget tett a Képviselő-testület a költségvetési rendelet 3. sz. módosításával az államháztartási törvényben foglalt kötelezettségének, átvezette az idő közben történt változásokat.
- Megalkotta a szociális tűzifa támogatás helyi szabályairól szóló rendeletét.
Az előterjesztéseket a Képviselő-testület egyhangúlag elfogadta.
- Elfogadta a Balatonfüredi Többcélú Társulás Társulási Megállapodásának módosítását, mivel változott az önkormányzati választások eredményeképpen néhány társult tagönkormányzatnál a polgármester személye, így szükséges volt az 1. sz. függelék módosítása.
- Az előző Képviselő-testületi ülésen döntött a Testület arról, hogy elindítja a Faluház II. ütem közbeszerzését, melynek célja az, hogy megismerje a Testület a további várható költségeket. Ennek

keretében döntött a Testület műszaki tartalom összeállításáról, a műszaki szakértő, illetve a közbeszerzési szakértő megbízásáról.

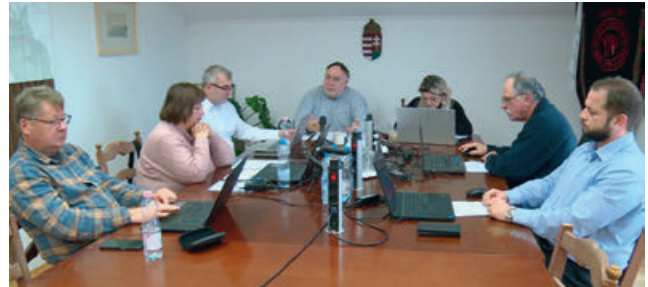
- A Csapok belterület 611/2. hrsz-ú, természetben a Forrás utca 28. szám alatt található „kivett üdülő, udvar” megnevezésű ingatlan vonatkozásában a tulajdonosi joggyakorló MNV Zrt. eredményes árverést folytatott le. Tekintettel arra, hogy az ingatlanon elővásárlási jogunk van, ezért nyilatkozatunk beszerzése iránt az MNV Zrt. megküldte az adásvételi szerződést, mely egyfajta vételi ajánlatnak tekintendő. Az adás-vételi szerződésben 782.828.000,- Ft vételár szerepelt. A Képviselő-testület elővásárlási jogával nem élt.
- A Testület döntött arról, hogy a Községi Strand területén lévő játszótérre új strandi elemet rendel.
- Béndek Edit strandgondnok kérelemmel fordult a Képviselő-testület felé, hogy a strand területén álló 2 db fűzfa és 1 db virágos kőris kivágását engedélyezze. Kérelmét a fák betegségével indokolta, melyet fotókkal támasztott alá. A 3 db kivágott fa helyett természetesen új fa kerül ültetésre. A Testület engedélyezte a beteg fák kivágását.
- A Képviselő-testület döntött arról, hogy felbontja a MÁV Zrt-vel kötött bérleti szerződését a Csapok Kossuth u. 1. sz. alatti ingatlanra vonatkozóan.
- Meghosszabbította a csopaki Forrás utcában található „Csopajó” nevű vendéglátó egység bérletét további 5 évre.
- Állampolgári kérés volt arra vonatkozóan, hogy a csopaki strandra lehessen kutyát is bevinni, de a Képviselő-testület helyben hagyta a korábbi döntését, így továbbra is az marad érvényben, hogy a strandra kutyát bevinni nem szabad. A Testület elsősorban közegészségügyi szempontból, illetve a gyermekes családok védelme miatt tartja ezt fontosnak.
- Elfogadta az átruházott hatáskörben hozott döntésekről szóló III. negyedéves beszámolót, illetve a 2024. III. negyedévi lejárt és folyamatban lévő határozatok végrehajtásáról szóló beszámolót.
- Zárt ülésen döntött a Képviselő-testület a Csapok Község Önkormányzata és intézményei számlavezető pénzügyintézetéről, illetve bérlakás kérelmeket vitatott meg.

Dr. Szántód Anita
jegyző

Képviselő-testületi ülésről jelentjük

Csopak Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2024. november 27-i ülésén az alábbi ügyekben döntött:

- A Képviselő-testület felülvizsgálta adórendeletét, új települési adónemet nem vezetett be. Az adó-mértékeket feltüntetjük a helyi újságunkban, illetve a honlapunkon.
- A Képviselő-testület a korábbi ülésein döntött önkormányzati tulajdonú ingatlanok telekalakításáról, átsorolásáról, ingatlanok értékesítéséről. Az így kialakult, az önkormányzat vagyonát érintő változások átvezetése szükséges Csopak Község Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 18/2012. (XI.22.) önkormányzati rendeletén, melyet a Testület elfogadott.
- A Testület megtárgyalta és elfogadta Csopak Község Önkormányzata 1-10. havi gazdálkodásáról szóló beszámolót.
- A Testület meghatározta a strandi apartman árakat 2025. évre vonatkozóan, 10 %-os emelést fogadott el.
- A Testület döntött a strandi úszóstég ügyében: a csopaki községi strandon 2018-ban létesített 200 m²-es úszóstég 64 eleméből 31 db tönkrement, nem javítható. Tekintettel arra, hogy a pótlás aránytalanul magas összeget jelentene az önkormányzat számára felmerült annak a lehetősége, hogy a még használható részekből egy cca. 100 m²-es úszó-, napozóstég kerülne kialakításra a strand nyugati felén, az eredeti helyére pedig egy nagyobb, 300 m²-es fix stéget (víziállást) telepít az önkormányzat a benyújtott árajánlatok alapján.
- A Csopak, Fecske utca 1. sz. alatti „Fecskeház” egyik lakásában elromlott a gázkazán, a Testület döntött a beérkezett árajánlat alapján arról, hogy a kazáncserét elvégezteti a vállalkozóval.
- A Képviselő-testület elfogadta a Fecskefészek Bölcsőde 2024. évi beszámolóját.
- A Testület úgy határozott, hogy a KAP-RD43-1-24 kódszámú külterületi utak fejlesztésére kiírt pályázaton a Csopak, Kishegyi utcához csatlakozó 0246/15, 1422 és 1407 hrsz-ú közutak szilárd útburkolattal történő ellátásával részt kíván venni.
- A Csopak, Füredi úton – a sportpálya/játszótér szomszédságába – telepített szaniterkonténer víz-, szennyvíz bekötéséről a Képviselő-testület 2023. 07. 26-i ülésén döntés született. A tervezési és engedélyeztetési munkálatok elhúzódása miatt az eltelt több, mint egy év alatt nemcsak a költségek árszínvonalában állt be változás, de kényszerű okok miatt a tervező személyében is. Az új tervező DRV Zrt-vel történt egyeztetése alapján a szennyvízbe-kötés műszaki tartalmán is változtatni kellett. Két

- megoldás kínálkozott. Az egyik szerint a Berekhát utcai -, másik szerint pedig a Füredi úti járda alatt húzódó gerincvezetékre volt lehetőség rácsatlakozni, amely a sportpályával szomszédos ingatlan előtt ér véget. Praktikus okok miatt ez utóbbira esett a választás. A DRV előírása alapján a korábbi tervtől eltérően a Füredi úton lévő gerincvezeték bővítése, meghosszabbítása vált szükségessé, ami a kivitelezési költségek módosulását eredményezi. A Testület elfogadta a módosított költségeket.
- A Testület döntött a strandi szauna és gőzkabin üzlethelyiség hasznosításáról. A jelenleg üzemeltető cég szerződése 2024. december 31-én lejár, előzetesen arról tájékoztatták az Önkormányzatot, hogy nem kívánják tovább működtetni a szaunát. A Képviselők a pályázat kiírásáról döntöttek, melyről a honlapunkon részletes információt kaphatnak.
 - Döntött a Csopak-Info Turisztikai és Kulturális Nonprofit Kft. Felügyelő Bizottsági tagjainak, könyvvizsgálójának megválasztásáról és elfogadta a Javadalmazási Szabályzatát.
 - Istenes Géza, mint a Csákányhegyi Erdőbirtokosági Társulat elnöke kérelmet nyújtott be a Csákányhegyi Kilátó üzemeltetési jogával kapcsolatban. Megállapodás aláírását javasolja az Önkormányzattal a Csákányhegyi Kilátó üzemeltetésére. A Testület elviekben támogatta a kérelmet azzal, hogy a Hivatal kérjen fel egy szakértőt a Kilátó állapotának felülvizsgálatára. Ennek tükrében kerülhet sor az üzemeltetés átvételére.
 - Szitási Zoltánné kérelmet nyújtott be a Kertmozi területének további bérletére. A Képviselő-testület támogatta a kérelmet és 2 évre meghosszabbította a Bérleti Szerződés időtartamát.
 - Támogatta a Testület a Szőlőszem Csopaki Nagycsaládosok Egyesületének kérelmét, mely szerint a karácsonyi ajándékozáshoz vissza nem térítendő 120.000,- Ft támogatást biztosított.
 - A Testület a „73. sz. főút 11,5 t burkolatmegerősítés párhuzamos kerékpárúttal Csopak (71. sz. főút) – Veszprém (8. sz. főút) közötti szakasz tervezése” tárgyú projekt kapcsán megindított településrendezési eszközök módosításának partnerségi egyeztetésével összefüggésben elfogadta a főépítési feljegyzés tartalmát.
 - Zárt ülésen szociális étkeztetési kérelmekről döntött a Képviselő-testület.

Dr. Szántód Anita, jegyző

Köztünk élnek: Lokody Ákosné

Most induló cikksorozatunk célja, hogy bemutassuk azokat a csopakiakat, akik itt élnek köztünk, és munkájukkal, mindennapi példamutatásukkal, civil aktivitásukkal vagy valamilyen kiemelkedő teljesítményükkel hozzájárulnak a közösség jólétéhez, a környezet és a természet megóvásához, a település fejlődéséhez, és elviszik a nagyvilágba Csopek jóhírét.

Csopek Önkormányzata néhány éve „Csopekért életpálya elismerés” kitüntetést hozott létre, amely elismerést azoknak szántuk, akik életük több évtizedes dolgozói múltjukkal Csopekért, településünkért, lakóinkért végeztek áldozatos és eredményes

munkájukat. Idén a Csopaki Általános Iskola – ma már nyugdíjas – tanárnőjének, volt igazgató helyettesének LOKODY ÁKOSNÉNAK ítéltük oda, és adtuk át augusztusban a „CSOPAKÉRT ÉLETPÁLYA ELISMERÉS”-t, ezúton is megköszönve sok évtizedes munkáját.

Kati nénivel beszélgettünk arról, milyen volt az az életpálya, amiért ezt az elismerést kapta:

– *Hogyan érintette Kati néni a díj? Milyen érzés kitüntetettnek lenni?*

– Valójában nem tudom, miért kaptam ezt a díjat. Számomra óriási meglepetés és megtiszteltetés volt. Idén szeptember 1-én volt az 50 éves évfordulója annak, hogy elkezdtem Csopeken tanítani. 2005-ben mentem nyugdíjba, ezután még két évig dolgoztam az iskolában, részben folytattam az igazgatóhelyettesi feladataimat, részben pedig szerettem volna az egyik nyolcadikos osztályomat végig tanítani matematika-fizika szakos tanárként. Csak egy osztálynak voltam az osztályfőnöke, mert

éveken keresztül úttörő csapatvezető, majd húsz éven át igazgatóhelyettes voltam. Azóta nyugdíjas-ként élek.

– *Hogyan indult el a pedagógusi pályán?*

– A pályám elején négy évig Zircen tanítottam egy nagy iskolában. Kezdként rögtön a mélyvízbe kerültem nagy létszámú osztályokkal, nagy településen. Ehhez képest Csopek maga volt a béke és nyugalom szigete. Stabil tantestületben, csodálatos kollégák között telt a következő ötven év. Itt nem volt jellemző a fluktuáció, szinte mindenki helyben lakott, jól ismertük egymást nemcsak kollégaként, hanem emberként, szomszédként és barátként is.

– *Milyen különbséget tapasztalt itt Csopeken?*

– Az iskolának abban az időben – ez talán itt Csopeken még mindig így van – kiemelkedő szerepe volt a község kulturális életében.

A szülőkkel mindenben együttműködtünk, a szülői munkaközösség hatalmas segítséget jelentett. Azt gondolom, nem is lehet jó pedagógiai munkát végezni, egészséges, sikeres gyerekeket nevelni a szülők támogatása nélkül. A mai napig emlegetjük a régi szép időket az akkori szülőkkel.

– *Megosztana az olvasókkal egy példát?*

– Egy kedves történet a szülők támogatásáról, amikor kétnapos osztálykirándulásra mentünk Sopronba az osztályommal. Talán senkit nem lep meg, hogy a gyerekek ilyenkor nem szeretnek korán ágyba bújni, sokáig kellett nekem is csitítgatnom őket, mire éjfél után végre elcsendesedtek. Hajnalban arra ébredtem, hogy az egyik kísérő szülő fojtott hangon veszekszik a gyerekekkel. Kinéztem az ablakon és azt láttam, hogy a fiúk mezítláb, alsónadrágban állnak a fűvön, és az anyuka alaposan leszidja őket, hogy miért nem hagynak engem aludni, hiszen anynyi mindent megteszek értük. Egyrészt meghatott ez az együttérzés, másrészt rögtön megjijedtem, nehogy megfázzanak a gyerekek.

– *Mi az, amire büszke?*

– A tanítványaim óriási büszkeséggel töltenek el, akár egy jó szakmát tanult valaki, és abban lett sikeres, akár diplomát szerzett.

Különleges élmény volt a hosszú pályafutásom alatt, amikor egykori tanítványaim lettek a kollégáim. Kevés annál szebb visszajelzést kaphat pedagógus, mint amikor kisgyerekkortól kezdve látja felnőni, gyarapodni, fejlődni a rá bízott gyerekeket.

Egykori tanítványokkal, a szüleikkel rengeteg gyönyörű élmény fűz össze.

Például szintén emlékezetes sokunk számára, amikor még húszas éveimben, bátor fiatal pedagógusként kéthetes vándortáborba vittük a gyerekeket. Két naponta más-más szálláson laktunk, minden-hová gyalog mentünk. Néha minden lakott településtől távol táboroztunk, száz tojást vittünk magunkkal, hogy meglehetősen nomád körülmények között rántottát süssünk a gyerekeknek. Bármennyire is felforrósodott az olaj, hosszú ideig kellett kevergetni a tojást, mire rendesen megsült. Az egyik hétvégi napon Kisszépalmapusztán, egy lepusztult lóistállóból kialakított szálláson pihentünk. A matracokból mindenféle ismeretlen hordalék potyogott az emeletes ágyon alvó gyerekekre, a vizet kannában hordtuk egy forrásról. Szóval eléggé „rideg” körülmények között voltunk, de az élmény, a táj és a természet szépsége kárpótolt bennünket. Meglehetősen izgultunk, hogy nehogy eljőjenek meglátogatni bennünket a szülők, mert attól tartottunk, hogy menten hazaviszik a gyerekeket, ha meglátják, milyen körülmények közt vannak a gyerekeik. De lévén hétvége, természetesen megjelentek a szülők, azonban ahelyett, hogy megrémültek volna a „rettenetes” körülmények miatt, azt mondták, hogy ha nem kellene hétfőn dolgozniuk, nagyon szívesen maradnának velünk. Nem a „középkori” állapotokat látták meg a helyzetben, nem a kissé mosdatlan gyerekeket, hanem az élményt. Hiszen nem baj, ha kicsit „megpróbáló” egy helyzet,

ha ki kell lépni a komfortzónánkból. Enélkül szeényebbek lennénk. A fiúk nem tanulák meg, hogy ha kimossák a ruhájukat, akkor ki is kell öblíteni, különben habos marad. Nem tanulák meg azt, hogy nem a kényelem, a makulátlan tisztaság és luxus tesz boldoggá, hanem az együtt töltött idő, a közös élmények, a nevetés, amit húsz, harminc év múlva is szívesen felelevenítünk, amikor találkozunk.

– *Ha lenne egy fontos üzenet, amit szívesen átadna a mai szülőknél, mi lenne az?*

– Amikor ismerősök megkérdezik tőlem, hogy mit vegyenek a gyerekeknek karácsonyra, húsvétra, akkor én mindig azt ajánlom, hogy élményt. Ne tárgyakat, még több, még drágább játékot, hanem együtt töltött értékes időt. Mert attól gazdagodnak igazán a gyerekek.

Hálás vagyok a „Csopakért Életpálya elismerésért”, mégis az a legnagyobb elismerés, amikor egykori tanítványok, akiket én már meg sem ismerek, hiszen gyermekként emlékszem rájuk, rám köszönnek, üdvözlnek immár több gyermekes családayaként vagy családapaként. Vagy amikor az iskola pedagógusai, diákjai meglátogatnak pedagógusnapon és dalokkal, virággal köszöntenek. Ilyenkor azt gondolom, hogy ezekért a pillanatokért érdemes volt végigküzdeni az elmúlt ötven évet.

Köszönjük szépen a beszélgetést, jó egészséget kívánunk Kati néninek!

Segítség egy gombnyomással!
GONDOSÓRA

Igényelje a Gondosórát,
hogy biztonságban tudhassa idősebb szeretteit a nap 24 órájában!

Magyarország Kormánya fontos feladatának tekinti, hogy gondoskodjon 65 év feletti honfitársainkról.

A **Gondosóra** egy korszerű, díjmentes jelzőeszköz, amelyhez egy éjjel-nappal elérhető diszpécserszolgálat kapcsolódik, így az idősek szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják, ha segítségre van szükségük.

www.gondosora.hu

Tökfesztivál Szovátán

Csopak és az erdélyi Szováta település húsz éve testvértel-
pülések. Az együttműködést Vitéz Csaba indította az útjára,
aki azóta is örömmel képviseli Csopakit Szováta rendezvé-
nyeiben, így a híres Tökfesztiválon is.

Az ő úti beszámolóját olvashatják az alábbiakban:
Szováta Önkormányzata, valamint a város apraja nagya kil-
encedik alkalommal szervezte meg a Tökfesztivált október
11-13 között. Minden korosztály megtalálhatta itt a neki
megfelelő kikapcsolódási lehetőséget, ugyanis számos kul-
turális program, kézműves foglalkozás és vásár várta az ér-
deklődőket.

A fesztivál hétvégéje Szovátán tele van jó kedvvel, érdekes-
séggel, bőséges finomsággal, hagyományos ételekkel és ita-
lokkal, zenével, koncerttel, tánccal és természetesen sok-sok
tökcsooda-teremténnyel.

Az első napon a megszokott szeretettel és törődéssel fogad-
tak bennünket. Nagy megtiszteltetés Csopakit „hivatalosan”
is képviselni ebben a gyönyörű városban. Nagyon jó ellátást
kaptunk, csodás szálláson voltunk elhelyezve, mindenhová
elkísértek bennünket az ott töltött idő alatt. Hozzá kell tenni,
hogy amióta 1990-ben, a romániai forradalom idején először
jártam itt, óriásit fejlődött a város. Magas színvonalon épít-
tették újjá az épületeket, eredeti stílusban, modern haszná-
latra készen.

Színes élmény volt végigsétálni a fő utcán, ahol tökből ké-
szült installációkat nézegethettünk melyeket iskolás gyere-
kek készítettek. Kirakodóvásár, felvonulás, zenés programok
szerepeltek még az első nap programjában.

A második napon elvittek bennünket Bözödre, ahol a régi,
elpusztult település templomtornyát újíttották fel, jelenleg
kilátóként üzemel.

*Bözödújfalun elpusztult falu Romániában, Maros megyében.
A falu a romániai falurombolás jelképévé vált: 1988-ban el-
árasztották egy új víztározó építésekor.*

*A Bözödújfalusi-víztározó építése 1988-ban kezdődött meg,
a gátépítés azonban már 1975-ben megindult, 1977-ben le-
állt, de 1984-től újra beindult. A gát 625 m hosszú és 28 m
magas. 1985-ben elkezdődött a falu kitelepítése. 1994-re a
falukét templomával együtt teljesen víz alá került,
A faluból megmaradt templomok (katolikus és unitárius) az
évek során egyre rosszabb állapotba kerültek. Tető nélkül a
templomok lassan összeomlottak. Mára már a katolikus
templom falát is széthordták a lakosok, csak a fehér torony
maradt meg, mutatva: itt egykor falu volt. Az unitárius
templom is hasonló képet mutat. 2014. június 29-én az er-
délyi falurombolás szimbólumává vált templomtorny is le-
omlott. Ezzel a falu utolsó létesítménye is eltűnt.
2017-ben a tározó vízszintjét több mint nyolc méterrel csök-
kentették, mert a vízben álló irányítótornyot a gáttal össze-
kötő híd egy része leszakadt. Így az egykori település marad-
ványai újra láthatóvá váltak. Ennek az eseménynek köszön-
hető, hogy sokkal könnyebben elindult az Összetartozás
templomának az építése. Az építkezést lassította a Covid-
világjárvány, de 2024-ben sikerült befejezni a templomépít-
ést.*

Szintén ezen a napon látogattuk meg a Kalapmúzeumot, il-
letve a szováta új néprajzi múzeumot is. Minden arra kirán-
duló, nyaraló honfitársunknak tudom ajánlani ezeket a pro-
gramokat.

Szívmelengető élményünk volt, amikor egy kedves szomszéd
néni önként ajánlkozott, hogy népdalokat énekel nekünk.
Valamennyiünk szemébe könnyeket csalt.

Harmadnap szabadprogramunk volt, veterán autók felvonu-
lásával, a Maros Művészegyüttes fellépésével.

Természetesen nem hagyható ki a bőséges vendéglátás, a
dízsvacsora, amin nyolc település képviselőivel együtt vet-
tünk részt, és – végül, de nem utolsó sorban – a finom er-
délyi szilvapálinka.

Vitéz Csaba

Mindenszentek ünnepe

A katolikus egyházban mindenszentek ünnepén, november 1-jén mindazokat a megdicsőült, azaz mennybe jutott és szentté vált lelkeket ünneplik, akikről megszámlálhatatlan seregük miatt a katolikus naptár név szerint nem emlékezhet meg. Halottak napján, november 2-án pedig az egyház minden elhunytáról emlékezik meg.

Fotó: Kozma Cecília

Mindenszentek és halottak napja közelsége nem véletlen. Az elhunyt szeretteikre emlékezők halottak napján bizonyára azzal a reménységgel látogatják meg a családi sírokat, gyűjtik meg az emlékezés mécseseit, hogy az eltávozottak már az örök üdvösségben vannak.

A temetőlátogatás némelyeknek talán fárasztó kötelesség, lelki tartalmát vesztett cselekedet, de sokak számára bizonyára inkább lelki zárandoklat.

A temetőbejárat nyüzsgése, a virág- és koszorúárusok portékáinak kavalkádja csak pár méterig érződik, azt követően pedig felváltja a megható csend és nyugalom, amely a temetők sajátos hangulata. A szeretteink békében nyugszanak.

Halandóként nem tudhatjuk, hogy akiket elveszítettünk vajon az örök üdvösségben találták-e meg a helyüket, vagy a tisztítóútban várakoznak. Amit tudhatunk, és megtehetünk, az a felvállalt, elgyászolt veszteség megélése. Ez a mi feladatunk, akik itt maradtunk. Rendezni a lelkünk mélyén az elhunytal megélt kapcsolatot, helyükre tenni az emlékeinket, esetleges sérelmeinket, vélt vagy valós jó és rossz cselekedeteinket. Mert ha bennünk rendben lezajlik a gyász folyamata, és a végén el tudjuk engedni azt, aki eltávozott, akkor abban biztosak

lehetünk, hogy miattunk már nem kell várnia semmire. Mert a megbocsájtás és elfogadás a legtöbb, amit mi, halandók, megtehetünk értük.

November csendje, a természet visszahúzódása, a temetői mécsesek apró fényei támogatják a befelé fordulás és számvetés feladatát. Felemelő, hogy halottak napját az európai kultúrkörben ősszel ünnepeljük. A természet elmúlása vizuálisan, látványvilágában is illeszkedik az elhunytakra emlékezéshez. Idén valahogy mintha még színpompásabbnak is tűnt az ősz: a temető erdejében, fásorai mellett elhaladva szemet gyönyörködtetőek voltak a sárgában-vörösben-bronzbarnában és ezek megszámlálhatatlan árnyalatában díszelő növények, bokrok, virágok. Reményik Sándor: Halotti beszéd a hulló leveleknek című verse finom érzékenységgel adja vissza ezt a hangulatot.

Látjátok feleim, hogy mik vagyunk?

Bizony bíbor és bronz és arany

És örökkévaló szent szépség vagyunk.

Ahogy halódunk, hullunk nesztelen:

Bizony, e világ dőre, esztelen

Pompájánál nagyobb pompa vagyunk.

Fotó: Tombor-Madarassy Koppány

A temetőben állunk a sírnál. Némán, nézve a sírkövet, fejfát. Nevek és évszámok. De annál több. Minden névhez és évszámhoz kitörölhetetlen emlékek fűződnek. Az ilyenkor szokásos, gyermekkorban betanult ima csak, mint a tenger hullámainak halk zúgása segít átélni az emlékezés pillanatait. Halottak napja emlékezését, melynek mélyén kimondva-kimondatlanul ott van mindenszentek reménysége is:

Az örök világosság fényeskedjék nekik!

Fotó: Ambrus Tibor

Őszből a télbe

– mit kezdünk a „zöld hulladékkal”?

Fokozatosan rövidülnek a nappalok, egyre hűvösebb az idő, kopaszodnak a fák, ez csak egyet jelenthet: beköszöntött a téli időszámítás. November és december az év utolsó hónapjai, ám a természetvédelmet komolyan vevő kerttulajdonosoknak még most is akadhat bőven feladata. Ebben a cikkben a sokaknak bosszúságot okozó lehullott levelekkel kapcsolatban szeretnénk néhány természetbarát, fenntartható ötletet megosztani Önökkel. Sokan zöldhulladékként elvitetik a leveleket, néhányan – bár ez jogszabályban is korlátozott – még mindig elégetik azokat. Pedig a klímaváltozás, a természeti erőforrások egyértelmű pazarlása arra kellene, hogy ösztönözzön bennünket, hogy minden lehetséges élő és élettelen anyagot próbáljunk meg újrahasznosítani.

Levélhalmok

Ha a kertünkben levélhalmokat alkotunk, akkor ezzel a módszerrel javíthatjuk a talajt, és a lehullott leveleken kívül nem is lesz másra szükségünk. Érdemes egy kis komposztot vagy jó minőségű földet keverni hozzá. A halomnak egy évig pihennie kell, mire felhasználhatjuk, utána azonban kitűnően javítható vele a veteményes vagy a virágágyás talaja, de akár még a cserépes virágok földjéhez is adagolhatjuk.

Komposztálás

Az őszi levelek nagyszerűek a komposztba, mivel a növényi részek gazdagok szerves anyagban. Nincs

is más dolgunk, egyszerűen csak rétegezzük a komposzthalomba a száraz faleveleket felváltva a zöld anyagokkal, mint például a zöldségek, gyümölcsök, gazok, vagy a levágott fű. Arra pedig figyeljünk, hogy időnként forgassuk át és szellőztessük a kupacot, nehogy berohadjanak az összetevők.

Raktározás

Bár elsőre furcsának tűnhet, de érdemes néhány zsákkal összegyűjteni a leveleket még így őszi elején, hiszen később, tavasszal még a hasznunkra is válhat. Ennek pedig az az oka, hogy éppen a barna szerves anyag hiányzik a komposztból, így viszont a rendelkezésünkre állhat majd az eltett száraz falevél, és máris megoldódik a problémánk.

Búvóhely az állatok számára

A kertben felhalmozott falevél, esetleg néhány gally remek teledőhely lehet a kert számára nagyon hasznos állatok számára. A sün, egyes békák, ragadozó rovarok szívesen áttelelnek ilyen búvóhelyeken, tavasztól pedig óriási segítséget jelenthetnek a számunkra a csigák, kártevő rovarok elleni küzdelemben.

Talajtakarás

Egyszerűen helyezzünk el egy 5-7 cm vastag rétegni levelet az ágyásokon, ügyelve arra, hogy ne érjenek hozzá a növények szárához vagy törzséhez. A „takaró” segít tovább megtartani a nedvességet a talajban, hűti azt, valamint gátolja a gyomok csí-

rázását is. Mindezek mellett a levelek tápanyagtartalma idővel átkerül a talajba, a lebontás folyamatában pedig a giliszták és mikroorganizmusok is segítenek.

Ha ezt továbbgondoljuk, bátran elővehetjük a fűnyírót, és felapríthatjuk vele a lehullott faleveleket, így ráadásul még a gereblyét sem kell a kezünkbe vennünk. Csak néhányszor toljuk át a leveleken a

fűnyírót, és a keletkezett apríték a tél folyamán megvédi majd a talajt, valamint tápanyaggal is ellátja, árnyékolja, és jövőre kevesebb gaz kel majd ki a fűben. Ha hetente egyszer elvégezzük ezt a kerti munkát a levélhullás idején, jövőre a fűünk is sokkal szebb lesz.

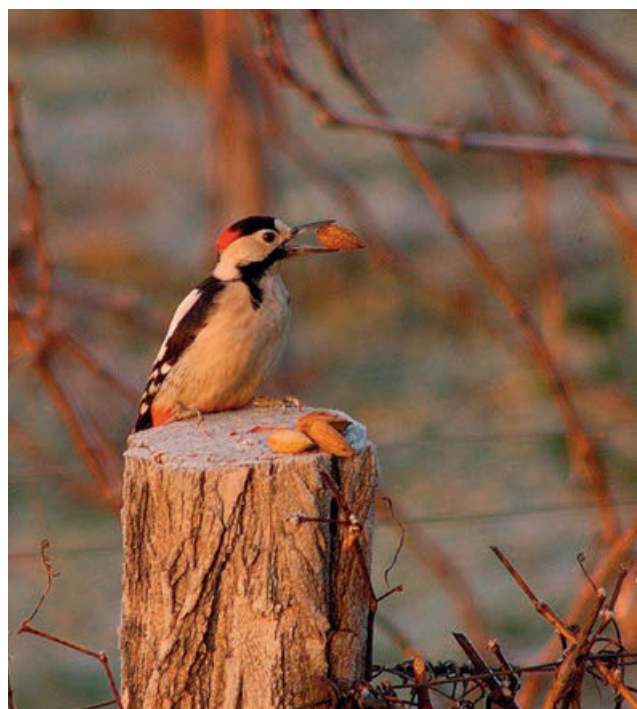
Jó munkát, örömteli kertészkedést kívánunk!

Madáretetés télen

Jól tudjuk, hogy télen nem minden madarunk vonul melegebb tájakra, számos faj itthon marad. A tőlünk északabbra fekvő, mostohább téli klímájú területek madarai számára is sok esetben Magyarország jelent a telelőterületet. Ezek a madarak az evolúciós alkalmazkodásnak köszönhetően természetesen emberi segítség, etetés nélkül képesek túlélni a telet. Nem kell tehát etetni a madarakat, azonban, ha gyönyörködni szeretnénk bennük, nyugodtan etethetjük őket, de csak úgy, hogy ne okozzunk kárt nekik. A madarak látványa, életük, aktivitásuk megfigyelése izgalmas élményt jelent gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt, ugyanakkor a madarak jelenléte biológiai védekezést jelent, hiszen az etetőhelyük közelében összeszedgetik a gyommagokat, kártékony rovarokat.

Ha szeretnénk valóban hasznosak lenni a madarak és a természet számára, érdemes néhány fontos alapelvet szem előtt tartanunk:

1. Az etetési időszak az első tartós fagyok beköszöntétől ezek megszűnéséig, december elejétől március második feléig tart.
2. Eleségként bőven elegendő fekete napraforgót kitenni.
3. Adható még gyümölcs (alma és olyan szedhető bogyók, mint a vadszőlő, borostyán, tűztövis, nyugati ostorfa), és akár némi állati zsiradék (elsősorban kacsá-, liba- és sertésháj) is.
4. Az etető madarai nem élelmiszerhulladék-megsemmisítők, ne adjunk nekik ételmaradékot.
5. Az etető mellett fontos itatni is a madarakat, több faj számára a téli ivó- és fürdőhely jelenti az igazi vonzerőt.
6. A költési időszakban, a fiókák kikelését követően ne etessük a madarakat, mert ez a mag eleséget megemésztetni nem képes fiókák tömeges kihalását, funkcionális éhen pusztulását okozza.
7. Az énekesmadarak téli etetésével kapcsolatban mélyen beépült a köztudatba, hogy „Ha egyszer elkezdjük, ne hagyjuk abba, mert a madarak bajba kerülnek.” Ez azonban nincs így, mert amint érzékelik, hogy az etetőben fogy az eleség, egyből odébb állnak. Ebből következően akkor is

Fotó: Tamás Ervin

nyugodtan elkezdhetjük a tél elején az etetést, ha tudjuk, hogy még a szezonban el fogunk utazni, így lesz olyan időszak, amikor nem tudjuk újra megtölteni az etetőt.

8. Soha ne adjunk se az énekesmadaraknak az etetőben, se a vízimadaraknak kenyeret, kenyérmorzsát, mert ez gyakori és nagy mennyiségű fogyasztás esetén káros, sőt, kimondottan veszélyes számukra!
9. Ne etessük a vízimadarakat! A tapasztalatok alapján az alapvetően jó szándékú emberek nincsenek tudatában annak, hogy a vízimadarak teljesen felesleges etetésének – bármennyire nem szeretnénk is ezt hallani – semmi köze a madarak segítéséhez. Éppen ellenkezőleg, tömegesen sodorja veszélybe, betegíti meg és ítéli pusztulásra az állatokat!

Az érdeklődők további hasznos információkat találnak a madarak gondozásával, védelmével kapcsolatban a Magyar Madártani Egyesület honlapján (www.mme.hu).

Várakozás

Novembertől decemberre fordult az idő. Megkezdődött a karácsonyt megelőző adventi időszak.

„Adventus domini” annyit tesz latinul, hogy az Úr eljövetele. Bod Péter, az 1712-1769-ig élő tudós, erdélyi református prédikátor szerint, a négy vasárnap arra utal, hogy Jézus Krisztusnak négyféle eljövetele van. „Az idők teljességében testben jött el. Megérésünk alkalmából szívünkbe költözik. Halálunk órájában értünk jön. Az utolsó ítéletben ítélni jó eleveneket és holtakat.”

Eljött az ideje, hogy meggyűjtsuk a gyertyákat az adventi koszorún. Talán a rohanó hétköznapok ritmusa kevés embernek engedi meg, hogy maga készítse el, de a megvásárolt, kedves gyertyákkal díszített koszorún is minden gyertyagyűjtésnél gondolhatunk arra: a várakozás erősíti hitünket és vágyunkat, hogy „Jézus Krisztus a szívünkbe költözzön”, hogy felragyogjon a fény. Hiszen nem a külsőségekhez való igazodás, hanem a megélésünk ad értelmet a szokásnak.

A három lila és egy rózsaszín gyertyát vasárnaponként gyűjtjük meg, mindig eggyel többet. A világító gyertyák számának növekedése szimbolizálja a növekvő fényt, amelyet Isten a várakozónak ad karácsonykor.

Fotó: Dr. Bagyula Liliána Zsanett

Fotó: Dr. Bagyula Liliána Zsanett

Megnyílik a lehetősége annak, hogy a hit, a remény, a szeretet és az öröm töltsen be szívünket az adventi hetekben. A mi választásunk, hogy átengedjük-e magunkat a karácsonyvárás érzésének. Napjainkban a csöndes, meghitt ünnep színes fényekben sziporkázó, hangos vásárlási lázban égő időszakká változott. Az ünnepeink összekapcsolódtak a fogyasztással, a vásárlással. A készülődés azt jelenti, hogy egyik üzletből a másikba rohanunk, még inkább felfokozva a hétköznapok amúgy is nehezen viselhető feszültségét.

Pedig az ünnep önmagunk felemelése, Isten ajándéka, tehát más, mint a többi nap. És mint ilyen, arra való, hogy a hétköznapi szerepeinket, hajszoltságunkat, kényszereinket hátrahagyva tiszteljük önmagunkban és szeretteinkben, ismerőseinkben és családtagjainkban az embert.

Öltöztessük hát díszbe a szívünket! Várjuk az ünnepet elcsendesedett lélekkel, figyelemmel másokra, a természet apró teremtményire, gyerekekre és idősekre!

*Kívánunk minden kedves csopakinak
áldott, békés ünnepeket!*

Fotó: Bíró Edit

Ismét felragyogtak az Adventi fények Csonakon

December 1-jén, ahogy minden évben, közösen gyújtottuk meg az advent fényeit a Csonkatoronynál. Munkácsi János diakónus beszéde, a Református Énekkar muzsikája és meleg ital fogadta azokat, akik szívesen eljöttek a közös ünneplésre.

„Az Ige volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert: Ő jött el a világba.” János 1.9.

„Boldog új évet!” köszöntötte hívet Advent első vasárnapján egy általam nagyra becsült igehirdető. A népek összenéztek. Elnézte volna a kalendáriumot a Nagytiszteletű úr? Hiszen ma még csak december első vasárnapja van, egy hónap múlva kezdődik az új év.

A lelkész természetesen magyarázattal szolgált. Az egyházi év nem január elsejével, hanem Adventtel kezdődik és az Adventet megelőző utolsó vasárnappal végződik. Az „év” várakozással kezdődik és az utolsó vasárnappal, a boldog beteljesüléssel az „Örökkévalóság vasárnappal” ér véget. Szép, sokat mondó életfilozófia ez a középkor elején kialakult szokás. Reménnyel és bizalommal indulni, majd beteljesülve az Örökkévalóságba megérkezni.

János evangéliuma nem véletlenül beszél „igazi világosságról” amely „megvilágosít”. A fény és a sötét ellentétpárja egyetemes örökségünk. Nem véletlen, hogy János evangélista, aki jól ismerte kora filozófiáját, ebbe a sémába öltözteti Jézus Krisztus eljövételét.

Adventben az általános vélekedés szerint, Jézus Krisztus eljövételét várjuk. Érdekes azonban ez az „Adventus” szó. Jelenti azt valóban, hogy valakinek az érkezésére várni, de azt is, hogy már megérkezett: Amikor a római császár úgy döntött, hogy meglátogat egy provinciát, akkor meghirdették az eljövételét /Profecto/- igen, Prófécia, és amikor megérkezett, kihirdették, hogy „Adventus”, azaz megérkezett.

A hívő ember számára Jézus Krisztus jelenléte kézzelfogható valóság a mindennapokban is, hi-

szen „benne élünk, mozgunk és vagyunk”, de várjuk, hogyne váránánk, hogy az Ő jelenléte „igazi világosságként” ragyogjon minden ember szívében.

„Zaklatott korokban,” mondja Hermann Hesse, márpedig a mi korunk egy ilyen kor, -„ a végső bölcsesség mindig az, hogy nem boldogít sem a hatalom, sem a tulajdon, sem a megismerés, hanem egyedül csak a szeretet. A

szeretet révén hozott áldozat önmagunk kifosztásának tűnhet, holt ezáltal éppen hogy gazdagodunk és gyarapodunk, és ez az egyetlen út, amely előre és fölfelé visz.”

„Előre és fölfelé.” Kívánom, hogy Adventben erre az útra lépjünk és az igaz világosság világoljon minden ember szívében.

*Tislér Géza
lelkész*

Fotó: Dr. Bagyula Liliána Zsanett

Az én Adventem

2007. dec. 2.

Várni, várakozni, várni, várakozni,
Adventi gyertyákat sorban gyűjtogatni.
Várunk békét, békességet,
Vágyunk csendet, csendességet.
Várjuk fényed, fényességed,
Vágyjuk éked, ékességed.
Látjuk jászlad, szegénységed,
Istállóban dicsőséged.
Vágyjuk tiszta gyermekséged,
Várjuk, Jézus, emberséged.
Látjuk, Jézus, szerénységed,
Szalmaágyon nagy Fölséged.
Én is várom Megváltómat,
Meggyújtottam egy gyertyámat.
Fényezem lelkemet, tisztítom szobámat,
Hogy méltón fogadjam kicsi Jézuskámat.

A vers szerzője: Boksay Györgyné nyugdíjas tanítónő,
Illusztrálta: Tombor Balázs

Csopaki Polgári Kör

A Csopaki Polgári Körrel október 26-án Ráckevére szerveztünk kirándulást. A kellemesen hűvös őszi időben elsőnek a Duna partján található híres piacot néztük meg, majd 2 órás sétahajózás keretében a Ráckeve-Soroksár Dunaág kis szigeteit jártuk körbe a Balabán nevű hajóval. Ellátogattunk a helytörténetet bemutató Árpád múzeumba, illetve megcso-

dáltuk az ország legrégebbi, a XV. században épült szerb ortodox templomát. A napot pedig a helyi Horgásztanya vendéglőben egy jó dunai halászlével és túrós csuszával zártuk.

A Csopak Nyugdíjas Klub hírei

Október hónap utolsó klubnapján 10. 30-án Lőrincz Gyula tűzoltó főhadnagy és Chikán András is tartott előadást.

Először Lőrincz Gyula tűzoltó főhadnagy a tűzmelegelés fő szabályait ismertette. Tekintettel a közelgő ünnepekre a karácsonyi gyertyák, díszítések

az adventi koszorúk körültekintő használatára hívta fel a figyelmünket. Az otthonok biztonságának érdekében elmondta, hogy milyen veszélyes helyzeteket kell elkerülni a konyhában, a kazánok körzetében, és a kerti tűzgyújtásnál.

Ecsedi Ildikó elnök asszony megköszönte a hasznos tanácsokat, remélve, hogy mindenki megfogadja azokat.

A következő előadónk Chikán András volt aki a tőle megszokott lendülettel ismét magával ragadta a hallgatóságot. Előadásának címe: Villák, kúriák, kastélyok Csopakon és a nagyvilágban.

Először is a villa, kúria, kastély fogalmát tisztáztuk: A villa egy olyan nagy méretű, lakóépület, amelyet általában a városon kívül vagy annak szélén építenek. Leginkább a 19. században vált népszerűvé. A villák sorában a római kori villákat emelte ki például a közelünkben lévő Balácapusztát de kitért a Csopak nevezetes villáira is így a Budai villára, a közismert Ranolder villára vagy az Angolkisasszonyok volt villájára.

A kúria eredetileg a vidéki földbirtokosok lakóhelyeként szolgált, gyakran kisebb méretű, mint egy kastély, és egyszerűbb kivitelű, mint egy villa. A kúriák a birtokos család státuszát és gazdagságát

tükrözték. Jellegzetes kúriának tekinthetjük a Deák család otthonát képező Kehidakustányi épület.

A kastély egy nagy, monumentális építmény, amelyet főként az arisztokrácia számára építettek. Általában gazdagon díszített, reprezentatív megjelenésűek. A kastélyok a középkorban főként védekező és reprezentatív szerepet töltöttek be. Gyakran erődítményként is szolgáltak, vizesárokkal, tornyokkal és falakkal védve. A kastélyok után járva, például megismerkedhettünk a Franciaországi Loire menti kastélyokkal, a Versailles kastéllyal, de ismerkedhettünk Bécs nevezetes épületeivel a Habsburg család, Ferenc József és öccse által építtetett kastélyokkal és jártunk Írországból is.

Megismerhettük az épületek sorsát és hogy mennyit változtak kívülről-belülről az évszázadok során. Betekintést kaphattunk az építetők életében is. A paloták mellett az azokat körülvevő kerteket parkokat is megcsodálhattuk.

Köszönjük András ezt a barangolást, reméljük továbbra is foglalkozol ezzel a témával, hiszen még sok épület vár felfedezésre.

November ismét jól kezdődött a Klubban. A hatodik klubnapunkon a Klub Kultúr csoportja Radnóti Miklós halálának 80. évfordulója alkalmából irodalmi esttel emlékeztek meg a költőről. A szép számmal megjelent érdeklődőket dr. Horváth Imréné Ági a csoport vezetője üdvözölte a csoport nevében, ismertette a költő életét és szomorú sorsát, ami röviden így foglalhatjuk össze:

Radnóti Miklós tragikus sorsú, fiatalon elhunyt költőre emlékezünk halálának 80. évfordulóján. 1909-ben született Budapesten, édesanyja és ikertestvére születésekor elhunyt, ami meghatározta érzékenységet és költészetét. Eredeti neve Glatter Miklós volt, Radnóti nevet választotta egy felvidéki falu után. Költészetében a szerelem, a természet szépsége és a háborútól való félelem fonódik össze. Munkaszolgálat alatt írt versei a borzalmas körülmények közepette is emberi nagyságot és hazaszeretetet tükröznek, legismertebbek között a *Tétova óda*, *Nem tudhatom* és *Erőltetett menet*. Halálát 1944-ben Abda határában érte el, utolsó verseit noteszében találták meg, melyek a túlélés és a költészet diadalát hirdetik. A megemlékezést a csoport tagjai versekkel színesítették. A közönség nagy tapssal jutalmazta az előadást. Köszönjük a szép előadást a csoport minden egyes tagjának, igazán maradandó élményben volt részünk. (Eredeti szöveg a Csopek Nyugdíjas Klub facebook oldalán olvasható)

November 13-án – talán már – hagyományosan Márton napot tartottunk. A rossz időjárás miatt a meghirdetett Civil Ház helyett a Kultúrházba volt a rendezvény. A szépen megterített asztalok mellett a klubtagok és a vendégek kíváncsian várták a nap programjait. Ecsedi Ildikó elnök asszony üdvözlő beszéde után Nagyné Ani a Szent Márton napról, hagyományairól,

az ahhoz kapcsolódó szokásokról tájékoztatta a hallgatóságot. Elmondta:

Szent Márton napja, amelyet november 11-én ünneplünk, számos néphagyományt és legendát ötvöz, különösen a magyar kultúrában. Szent Márton legendája főként a jószívűségéről és alázatáról szól, és több történet is fennmaradt róla, amelyek a mai napig elevenen élnek.

Szent Márton a 4. században élt, és nagyon szerény ember volt. A legenda szerint püspökké akarták választani, ám ő túl alázatosnak érezte magát a szerepre, így elrejtőzött egy libaólban, hogy ne találják meg. A libák azonban gágogni kezdtek, és elárulták a helyét. Így végül rátaláltak, és kénytelen volt elfogadni a püspöki rangot. Emiatt vált a liba Márton-napi szimbólummá, és sok helyen az ünnep során libát fogyasztanak, hogy emlékezzenek erre a történetre.

Márton fiatal korában római katonaként szolgált. Egy hideg téli estén találkozott egy koldussal, aki didergett az út szélén. Mártonnak nem volt nála semmi, amit adhatott volna, ezért kardjával kettévágta a köpenyét, és egyik felét odaadta a koldusnak, hogy felmelegedhessen. Még aznap éjjel ál-mában megjelent Jézus, aki magára öltötte Márton köpenyének darabját, és így szólt: „Márton adott nekem ebből a köpenyből.” Ezt a történetet sokan az irgalmasság és a jószívűség példaként tartják számon.

A Márton-naphoz kapcsolódik az újborkóstolás is. Ilyenkor az újborkóstolások először kerülnek az asztalokra, és sok helyen rendeznek borkóstolókat. Úgy tartják, hogy az ekkor megkóstolt bor jelzi az elkövetkező év bőkezűségét. Márton-naphoz számos időjárás babona is kapcsolódik.

A mindenre kiterjedő előadás után az Óvodások leptek meg bennünket vidám kis műsorral. Népi libás játékokat mutattak be Szilvia, Ildikó óvodapedagógusok és Ria dadus segítségével. Az ismert és új dalok, mondókák nagy tetszést arattak a hall-

gatóság között és a gyerekek produkcióját nagy tapssal jutalmazták. Köszönjük hogy ismét színesítették a délutánunkat. Reméljük hogy még sokáig megmarad ez a sok éve tartó tradíció, hogy az óvodások ünnepeinket vidám műsorokkal teszik még szebbé. A műsor után a klub asszonyai által sült palacsintáknak nagy keletje volt a gyerekek között.

Mint Ani előadásában is hallottuk a Márton nap az újbor kóstolásának az ideje is. Mi a paloznaki borosgazdák Eneglert Dezső, Szabó, Donát, Kövesiné Pohl Tünde, Hajba Ádám borait kóstolhattuk meg. A borosgazdák, kiemelték a rendkívülinek mondható korai szüretett, bemutatták a boraikat a bor készítés fázisait és körülményeit és természetesen az ismertetés után meg is kóstolhattuk az idej borokat. A bemutatott borok – főleg az e vidékre jellemző olaszrizlingek – nagy sikert arattak A borok és a hozzá feltálatl zsiroskenyér, pogácsa jó hangulatot teremtett.

Köszönjük a paloznaki klubtagoknak a Márton Napi rendezvényt és a sok munkát ami e rendezvény megszervezésével, lebonyolításával járt.

November 20. Nagy ünnep volt a Nyugdíjas Klubban ma ünnepeltük a Klub 21. születésnapját. A kellő hangulatot az Aradszky László: „Nem csak a 20 éveseké a világ” dala adta meg.

A szépen berendezett teremben a megjelent klub tagokat és a vendégeket Ecsedi Ildikó elnök asszonyunk köszöntötte és röviden elmondta, hogy mit ünneplünk és mire lehetünk büszkék, majd emelte a poharát és pezsgővel koccintottunk az ünnepre. A köszöntő után jött a Kultúrcsoport műsora: dr. Horváth Imréné Ági A szép korú évforduló versét mondta el, majd közösen elénekelték a Nyugdíjas Himnuszt. Csoó Sándorné Terike pedig Szakály Éva A nyugdíjasok fohásza a hosszú életért versét adta elő, mindenki tetszésére. Nagy tapssal jutalmazták a megjelentek a Csoport produkcióját.

Ezután következett a Szenior örömtánc csoport be-

mutatója. Három táncuk: A Görög, az Olasz mulatós és a Zorán kólója nagy tetszést aratott.

A 21 év emlékeiből dr. Károly Gabriella készített egy kis összeállítást. Mondanivalóját négy témakör köré csoportosította, úgymint a főzés, a séta, gyaloglás, az ének és a tánc. Miután mindegyik téma fellelhető volt a Klub életét összefoglaló naplókban. A témákat szemléltető diák képei sok-sok emléket idéztek fel. A vetítést a korabeli videókból készített összeállítások fűszerezték Megemlékezett a már végleg távozott volt klubtagokról és fő támogatónk-ról a Csoport Önkormányzatáról is.

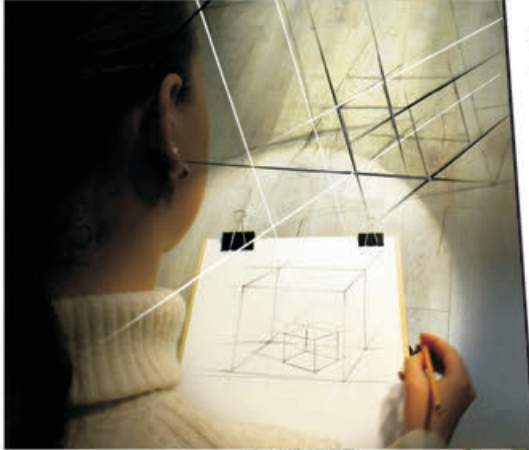
A vetítés után ismét a tánc csoport előadása következett és Szenior néptáncot adtak elő Korpás Éva: A pozsonyi sétatéren című nótá összeállításra. A műsort Koncz Zsuzsa és Bódi László Csodálatos világ című dalával záródott be.

Úgy gondolom szép műsorral ünnepeltük meg ezt a születésnapot is, legalábbis a műsorszámokat követő nagy tapsból erre lehetett következtetni.

És az ünneplésnek még nem volt vége, hiszen születésnap nem lehet meg torta nélkül! Az asztalon szebbnél- szebb torták sorakoztak és természetesen gyertya is járt hozzájuk.

Batylus rendezvény lévén a klub asszonyai finomabbnál finomabb süteményekkel rukkoltak elő, volt szendvics és bor is került az asztalokra. Köszönjük a szép ünneplést és a szervezőknek a befektetett munkát.

Csoport Nyugdíjas Klub

Alkotó látásmódot és Rajz-festő-tudást fejlesztő Tanfolyam általános iskolás, középiskolás és felnőtt korosztályban

CSOPAKON

ART

Alkotó Rajz Tanfolyam

Urmai László

grafikus/festőművész

Telefon: 06-20-217 4121
urmaigrafika@gmail.com

Közösen a természet védelméért

Csopakon eddig is kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy a közvetlen környezetünkben teret, és élőhelyet biztosítsunk a körülöttünk élő madaraknak. Ebben az évben nekifogtunk, hogy „madárbaráttá” tegyük a parkjainkat.

A „madárbarát kert” egy olyan kert, amelyet úgy alakítunk ki, hogy támogassa és vonzza a madarakat, biztosítsa a megfelelő élelmet és menedéket számukra. A madarak számára fontos, hogy a kertben legyenek olyan növények, amelyek bogyókkal, magvakkal, nektárral, rovarokkal táplálják őket, egyben, búvó- és fészkelőhelyet biztosítanak.

Elsőként a Sport utcai madárles környezetét alakítottuk át madárbarát parkká. Az ültetést a Hullám-török Sportegyesület tagjai vállalták, akik 280 db lombhullató cserje, 6 kisebb és 2 nagyobb fa ültetésében segítettek és járultak hozzá településünk szépítéséhez. Köszönjük a segítségüket, és a hivatal kollégáinak a munkáját.

Egy jól megtervezett madárbarát kert segítség lehet a helyi ökoszisztéma fenntartásában, és hozzájárul a biológiai sokféleség megőrzéséhez.

A saját kertünk madárbaráttá alakítása is hasznos tevékenység lehet, amely lehetőséget ad arra, hogy a természet közelébe kerüljünk, hogy fenntartsuk a helyi fauna fennmaradását. Egy ilyen kert tehát nemcsak a madarak számára előnyös, hanem a mi szemünket is gyönyörködteti. Ha valaki szeretné támogatni és megfigyelni a környezetünkben tartózkodó madarakat, egy madárbarát kert kialakítása biztosan sikerélményt jelent.

Most télen is tehetünk a madarakért. Bár a madarak számára az ősz és a tél a költést követő nyugalmi időszak és számos madarunk elvonul, más fajok viszont itthon maradnak, vagy hozzánk érkeznek telelni. Ilyenkor a legfontosabb feladatunk a hó és tartós hideg megérkezésével az etetés megkezdése (erről még olvashatnak cikket), és az egész éves itatás folytatása. Ekkor érdemes kitararítani és felújítani a régi, illetve kihelyezni az új odúkat. A természetes és mesterséges odúk nem csak a költési időszakban fontosak a madarak életében, őszel és télen sok faj éjszakázásra használja ezeket.

Csopaki Mesék

Ki lakik az Ördögös kastélyban?

A Balaton partján, Csopak lankái között áll egy rég elfeledett kastély, amit az emberek csak Ördögös kastélynak hívnak. Az épületet már évtizedek óta nem lakja senki, ám a falak között különös titok lappang: a kastély valamikor egy csapat apró kisördög börtöne volt.

Ezek a kisördögök, Fröccs, Füge és Furmány réges-régen nagy galibákat okoztak a környéken: a Balaton vizét habfürdővé varázsolták, a szőlőtőkétet konfettivel szórták be és a helyi pékség kenyerét cukorkává változtatták. Az emberek nem tudták, mi okozza ezeket a furcsaságokat, mígnem egy bölcs öregember el nem kapta, és egy varázsigével a kastélyba nem zárta őket.

Az átok így szólt:

– Csak akkor szabadultok, ha megtanultok segíteni az embereknek!

A kisördögök évek óta próbáltak megfelelni az átok feltételeinek, de valahogy sosem sikerült. Ők egyszerűen nem értették, mit jelent, „segíteni.”

Egy hideg decemberi éjszakán, mikor a kastély ablakain át nézték a csillagos eget, Fröccs egyszer csak észrevett valami furcsát: egy szán repült az égen, amelyet rénszarvasok húztak, és a szánon egy piros ruhás, szakállas alak ült.

– Az ott a Mikulás! – kiáltotta Fröccs.
– Mikulás? – kérdezte Füge. – Az meg micsoda szerzet?
– Ő az, aki ajándékokat visz a gyerekeknek. Segít nekik örömet szerezni! – magyarázta Fröccs.
– Segít az embereknek? Talán nekünk is meg tudná tanítani, hogy mit jelent segíteni, és az átok megtörne! – gondolkodott hangosan Furmány.
Az ötlet mindannyiuknak tetszett, így elhatározták, hogy magukhoz csalogatják a Mikulást. Az éj leple alatt különös varázsjeleket rajzoltak a kastély hóval borított udvarára, és egyszerre hangosan kiáltották:
– Mikulás! Mikulás! Kérünk, segíts nekünk!
A szán nem sokkal később tényleg leszállt az udvarra. A Mikulás, nagy pufók alakjával és barátságos mosolyával, kíváncsian nézett rájuk.
– Hát ti meg kik vagytok? – kérdezte.
– Mi kisördögök vagyunk, de szeretnénk jók lenni, és megtanulni segíteni! Kérek, engedd, hogy segíthessünk neked! – kérlelte Fröccs.
A Mikulás egy pillanatig gondolkodott, majd elmosolyodott.
– Nos, szükségem van néhány segítőre. De tudjátok, a krampuszoknak nemcsak tréfálkozniuk kell,

hanem keményen dolgozniuk is. Segítetek nekem megjavítani a törött játékokat, és eljuttatni az ajándékokat a gyerekekhez?

A kisördögök lelkesen bólogtak.

Így hát a Mikulás magával vitte a három kisördögöt az Északi-sarkra, ahol a manók megtanították őket csomagolni, játékot szerelni és a szánkót takarítani. Először ügyetlenkedtek, de hamarosan beletanultak a munkába. Fröccs készítette a legszebb csomagokat, Füge a javításban dolgozott a manók keze alá, Furmány pedig kitartóan segített a rénszarvasok gondozásában.

Mikor elérkezett a nagy nap, a Mikulás magával vitte őket az ajándékkiszállításra is. Amikor az utolsó ajándék is célba ért, a kisördögök éreztek valami furcsát: a kastélyról lehulltak a titkos láncok, nem volt börtön többé! És ők sem voltak már kisördögök, hanem hivatalosan is krampuszok lettek.

Így lett a csopaki Ördögös kastély elhagyatott épület, és a három egykori kisördög azóta is szorgosan dolgozik tovább a Mikulás mellett, segítve a világ minden gyerekének, hogy boldog ünnepük legyen.

*Írta: Jámbor Eszter - www.5tornacsuka.hu
Illusztrálta: Tombor Balázs*

Szociális tűzifa támogatás

Önkormányzatunk 960.120 Ft állami támogatást kapott szociális tűzifa beszerzésére, ennek megfelelően 36 m³-t tudunk vásárolni az erdészettől.

Kik jogosultak a támogatásra:

- aktív korúak ellátására jogosult,
- időskorúak járadékára jogosult,
- települési támogatásra – különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatásban részesülő – jogosult, tekintet nélkül annak természetbeni vagy pénzbeli formában történő nyújtására,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevel.
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
- életét, testi épségét veszélyeztető állapot elhárítása céljából rendkívüli élethelyzetbe került,
- 65 éven felüli egyedül élő nyugdíjas személynek, amennyiben az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének tízszeresét (285.000 Ft-ot)
- azoknak, akiknek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének a 300%-át (85.500 Ft-ot), egyedül élő esetén a 450%-át (128.250 Ft-ot).

Rövid hírek

Szépkorú köszöntése

Balogh Balázs alpolgármester úr köszöntötte a 90 éves Tóth Istvánnét.
Kedves Marika néni! A csopaki lakosok nevében jó egészséget kívánunk!

HIRDETMÉNY

Tájékoztatjuk Tisztelt Ügyfeleinket, hogy a Csupaki Közös Önkormányzati Hivatalban

**2024. december 24. (kedd) napjától
2025. január 3. (péntek) napjáig
igazgatási szünet lesz.**

Az első munkanap **2025. január 6. (hétfő).**

Ezen időszak alatt a Polgármesteri Hivatalban az ügyfélfogadás szünetel.

Kérelmeiket Tisztelt Ügyfeleink postai úton juttathatják el a Polgármesteri Hivatalba.

Rendkívüli helyzetben, azonnali döntést igénylő, valamint anyakönyvi ügyekben a következő ügyeleti számok hívhatóak: **20/423-9572, 20/9158-032.**

Együttműködésüket és megértésüket megköszönve a Polgármesteri Hivatal dolgozói nevében Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet kívánok!

Dr. Szántód Anita
jegyző

Helyi adómértékek 2025. 01. 01-től

Adónem	Adótárgy, adóalap	Adómérték
Építményadó	lakóház, üdülő, egyéb	1600 Ft/m ²
	legalább 6 önálló rendeltetésű lakó vagy üdülőegységet magában foglaló ingatlan	1900 Ft/m ²
	garázs, gépjárműtároló	800 Ft/m ²
	szállásépület (pl.: hotel)	1300 Ft/m ²
	üzem, műhely, csarnok, szerviz	800 Ft/m ²
Telekadó	telek	400 Ft/m ²
	külterületi, művelés alól kivett terület	200 Ft/m ²
IFA	eltöltött vendégéjszaka	650 Ft/fő/vendégéj.
HIPA	adóalap	2%

Rövid hírek

Gólyahír

Deres Anna

2024. november 26. 2670 gramm.

Szülei:

Katona Annamária és Deres László

*Szívből gratulálunk,
jó egészséget és sok boldogságot kívánunk!*

Gyászír

Saly Ernőné

(született Varga Mária)

elhunyt életének 100. évében,

Torma Józsefné

(született Kardics Ilona)

elhunyt életének 94. évében,

Vass Imréné

(született Horváth Erzsébet)

elhunyt életének 89. évében.

Öszinte részvétünk a gyászoló családoknak!

GYORS SEGÍTSÉG A HÁZ KÖRÜL

06-30/577-47-10

Szolgáltatások:

- Javítás a konyhában és fürdőben
- Bútor összeszerelés, javítás
- Polc, kép, óra, falpanel, tükör felfűrés
- Nyaralók téliesítése
- Kiseb faljavítás
- Ereszcsatorna tisztítása
- Kerítés, korlát festés
- Zöld terület kezelés
- Egyéni igények szerinti további ezermester munkálatok elvégzése

Balatonalmádi +10km

-Ezermester szolgáltatás-

Demeter Sára

Beszédtechnika oktatás

AAA BBBB C C C C D
C C C D D D D E E E F F F

+36-30-251-0002 demetersara.beszedtechnika@gmail.com

Villanyszerelés

Szeretné kialakítani vagy korszerűsíteni villamos hálózatát?

EON regisztrált villanyszerelőként a következő munkákat vállalom:

- ✓ Családi házak, lakások, üzletek, teljeskörű villanyszerelés.
- ✓ Kisebb javítások, lámpák, kapcsolók, konnektorok, biztosítékok cseréje, háztartási gépek bekötése, vezeték korszerűsítés
- ✓ Kamera és riasztórendszer, kaputelefon, illetve TV hálózatok vezetékeinek kiépítése.

Albert Sándor

egyéni vállalkozó

0620 269 3245

Hirdetési lehetőség

Hirdetésfelvétel:

a szerkesztőség címén vagy a +87/799-100 telefonszámon vagy e-mailben a marketing@csopak.hu e-mail címen.

Hirdetési árak:

1/8 oldal 5.000 forint+ÁFA
/egyszeri megjelenés,
1/4 oldal 10.000 forint+ÁFA
/egyszeri megjelenés,
1/2 oldal 17.500 forint+ÁFA
/egyszeri megjelenés,
1/1 oldal 35.000 forint+ÁFA
/egyszeri megjelenés.

Keresztrejtvény

December havi rejtvényünk Karácsonyi ének.

MEGFEJTÉS, 1. RÉSZ	SVÉD AUTÓJEL	CSAK FÉLIG ZÁRT!	GYÖNYÖR, RÉGI IRODALMI SZÓVAL	PREMIER ...; KÖZELKÉP (FILMES KIF.)	EGY KIS HARAPÁSNYI ÉTEL	EMMA, EMŐKE BECÉZÉSE IS LEHET	A NORFOLK-SZIGETEK NOB-JELE	GYŐR CENTRUMA!	AZ A HARMADIK SZEMÉLY	NEHÉZ, LÁGY FÉM	
											S
JELZŐKÉNT: RÉGI, ÓSDI	KÖZJOGI MÉLTÓSÁG MEGFEJTÉS, 2. RÉSZ								RÉSZBEN ELZÁR! LENGYEL FOLYÓ		
AZ OXIGÉN VEGYJELE		HÁZASSÁGBÓL KILÉP A LEJROMÁN NEVE						A BIBLIAI BÁRKÁS -KOD, -KÖD ...; KÉPZŐK			
AZONOS RÓMAI SZÁMOK			RAG, A -NEK PÁRJA KORTY- (NYI) ITAL				ÁTKELŐ- HAJÓ NEM PISZ- KOSAN!				
IGEN, ANGOLUL				RAKAT, HELYEZ- TET PORTÉKA						RÓF VÉGE! AZ INFOR- MÁCIÓ EGYSÉGE	
NAGYGAZDA RÉGI (PEJORATÍV) NEVE						ITT BENN, NÉPIESEN KOTLÓ KICSINYE					
SPANYOL AUTÓJEL		FICSÚR, RÉGIESEN IDEGEN ÁDÁM!						FORRASZ- TÓFÉM, ŐN DE MÉG MENNYIRE!			
KÖDMÖNFÉLE TÉLIKABÁT, TÁJSZÓVAL					SZÁMNÉV, RÖV. PÉLDÁNY, RÖV.				FÉL TYÚK! ...-VÉDA; IN- DIAI SZENT KÖNYV		
VAKOK DIGITÁLIS KÖNYVTÁRA, RÖV.				TORNÁC, TÁJSZÓVAL BELSŐ HANG!						DÖNTŐ VÉGE! PÁRA!	
ELŐADÓ, RÖV.			TIRANA A FŐVÁROSA 1, RÓMAI SZÁMMAL								500, RÓMAI SZÁMMAL
	S										

IMPRESSZUM

Csopaki Hírek (ISSN 2063-5206) - Csupak Község Önkormányzatának közéleti havilapja
Szerkesztő: Ambrus Tibor
Lapterv: Zachar István - Tördelés: Kiss Csaba
E havi számunkban megjelent néhány kép ízelítő a naptárfotó pályázatra érkezett fotókból.
Nyomda: Tradeorg Nyomda Kft., Balatonfűzfő-gyártelep
Szerkesztőség/hirdetésfelvétel: 8229 Csupak, Polgármesteri Hivatal, Petőfi S. u. 2.
Telefon: 87/799-100 e-mail: kultura@csopak.hu

Az újságban közzétett cikkek, fotóművészeti alkotások, egyéb szerzői művek csak a szerző, illetve a szerkesztő írásbeli engedélyével többszörözhetők, közvetíthetők a nyilvánosság felé, tehetőek nyilvánosság számára hozzáférhetővé a sajtóban [Sztj. 36. § (2)]. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti tiltó nyilatkozatnak minősül.

Lapzárta: minden hónap 25.

Partnereink:

Önkormányzati Sajtószolgálat

2025
4

SZILVESZTER

A CSONKATORONYNÁL

2024. 12. 31.

22:00 - 02:00 DJ ZSIRÁF

ÉJFÉLKOR TÚZIJÁTÉK

Kérjük, poharat hozzanak magukkal!